

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 135 — Štev. 135

NEW YORK, FRIDAY, JULY 11, 1941 — PETE K. 11. JULIJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NA NIKAJ VEČ KOT
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni sobotni in praznični).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

NEMCI VSTAVLJENI

**18 DNI SE ŽE PROTIVLJO NEMCI RUSOM
PA DOZDAJ NISO DOSEGLI CILJA. — VSE
KAŽE, DA SE JE BOJNA SREČA OBRNILA**

Hitlerjev velikanski mehanizirani stroj, ki se je tako uspešno vrtel po zapadni Evropi, je po 18-dnevni hudih bojih na poti proti Moskvi nenadoma vstavil. In nemško poročilo o vzhodni fronti pravi "nič posebnega se ni zgodilo", o zapadni fronti pa je bil ponovljen stari izrek: "Vse mirno na zapadni fronti."

Ruski uradni list "Izvestija" pravi, da so Rusi po 18 dneh postali gospodarji v zraku tako po kakovosti kot množini aeroplanov. Poročilo pravi, da so Nemci doživeli tako velikanske izgube, da se zdaj že pošiljajo v boj "mlekozobe mladeniče."

Iz nemških in ruskih vojnih poročil je razvidno, da je bila nemška bliskovita vojna na celi 1800 milj dolgi fronti popolnoma vstavljena. Ruski aeroplani so uspešno preprečili, da Nemci niso prekorčili Dvina pri Polockem, 325 milj od Moskve. Na nekem kraju so nemške oklopne divizije skušale prebiti rusko črto, toda Nemci so bili poginani v beg in na bojišču so pustili 3500 mrtvih in ranjenih. Vjetih je bilo tudi 2400 Nemcev.

Rusi tudi pravijo, da so zajeli težke nemške topove, veliko število strojne in avtomatične puške, 150 motornih koles ter mnogo drugega vojnega materiala.

Nemci so mnogokrat napadli in slednjič se jim je posrečilo prebiti rusko črto, tedaj pa jih je zadela nesreča, da so bili poraženi, ko so Rusi dobili ojačenje.

Poročilo sicer ne omenja kraja, kjer so se vršili ti boji, toda najbrže je bilo v okolici Lepela ob Berezini, kjer si Nemci najbolj prizadevajo, da bi si priborili pot proti Moskvi.

Rusko poročilo tudi pravi, da so ruski letalci neprestano obstreljevali Nemce okoli Ostrova, Novograda Volynskega na potu proti Kijevu.

Mnogo Nemcev je bilo ubitih, ko so hoteli prebresti Dvino, ki teče proti severozapadu v Baltik.

Ruski aeroplani so napadli nemška letališča in uničili 28 nemških aeroplanov, sami pa so jih izgubili 6.

Rusi so tudi uničili nemško oklopno divizijo blizu Lepela in poginili nazaj drugo divizijo južno od Borisova. Poysod na osrednji fronti, zlasti okoli Polockega in Bobrujskega niso Rusi pustili niti pidi zemlje.

Šest dni so se Nemci neumorno trudili, da bi se prebili skozi rusko črto, toda ni jim uspelo in imeli so velikanske izgube.

Tudi na ukrajinski fronti so Rusi vstavili Nemce v okolici Novgoroda Volynskega ter v Besarabiji.

Nemci so bili tudi vstavljani na severu pri Ostrovu, kjer skušajo prodirati proti Leningradu.

Rusko poročilo pravi, da se v celi vojni nemški letalci niso nikdar spustili v zračni boj. Nek nemški letalec, ki je bil vjet, je rekel, da imajo letalci strogo povelje samo kriti prodiranje oklopnih armad in ne se spuščati v boj. To je najbrže zaradi tega, ker je Nemcem že pričelo primanjkovati izvežbanih pilotov.

Mnenje angleških strokovnjakov

Angleški vojaški strokovnjaki pravijo, da ne bodo prav nič presenečeni, ako bodo Nemci v enem ali pa v dveh tednih zavzeli Kijev, glavno mesto Ukrajine. Toda zavzetje Kijeva ne bi bilo posebne važnosti, razun da bi Nemci dobili bogata ukrajinska žitna polja in bi jim bila odprta pot proti Kavkazu. Kjer se nahajajo bogata petrolejska polja. Toda Nemci se Ukrajine in Kavkaza ne morejo polastiti, če ne zavzamejo tudi Moskve.

Rusija je trd oreh za nemško armado

Posebni poročevalec lista "Corriere della Sera", Curzio Malaparte, ki se nahaja z nemško armado v Besarabiji, poroča, da bodo imeli Nemci z Rusi zelo težko delo. Nemci morajo namreč premagati zelo težke naravne ovire, pa tudi zelo junaškega sovražnika. Poročevalec tudi pravi, da Rusi pri svojem umiku uničijo vsa poljska orodja in požgo hiše in žitna polja. Valed tega Nemci s svojimi zmagami nimajo nikake koristi.

"Pred vsem," pravi Malaparte, "je treba povdariti, da

to ni lahka vojna in ne lahek sovražnik. Sovjetski vojaki se bore hrabro in se trdovratno branijo."

Kratka nemška poročila

Že tretji dan izdaja nemško vrhovno poveljstvo le zelo kratka poročila o bojih v Rusiji. Venčar pa je bilo večeraj sporočeno, da je bilo v predelu okoli Bjalostoka in Minska vjetih 328.898 Rusov ter znaša število vjetih Rusov že nad 400.000.

OSIŠČE MORA IZPUSTITI AMERIKANČE

Državni department je od nemške in italijanske vlade zahteval, da je ameriškim državljanom v Nemčiji, Italiji in v zasedenih državah dovoljeno odpotovati v Ameriko.

Državni department je obvestil nemško in italijansko vlado, da ne bo dovoljeno iti nemškim in italijanskim podanikom iz Združenih držav, ako ne bo dovoljeno ameriškim državljanom odpotovati iz Nemčije in Italije.

Zadnja registracija tujcev je pokazala, da je v Združenih državah 660.000 italijanskih in 330.000 nemških podanikov, medtem ko je v primeri s tem le malo Amerikančev v Nem-

čiji, Italiji ali pa v zasedenih deželah.

V nekaj dneh bo odplul v Lizbono največji ameriški potniški parnik West Point, prejšnji Amerika, in bo pripeljal Amerikance domov.

Parnik bo odplul 15. julija iz New Yorka in bo peljal nemške in italijanske konzularne uradnike, njihove družine in uradnike raznih nacijskih in fašističnih organizacij v Ameriko. Nazaj pa bo pripeljal ameriške konzularne uradnike, ki morajo na zahtevo Nemčije odpotovati iz Nemčije, Italije, zasedene Francije, Belgije, Holandske, Grčije, Jugoslavije, Čehoslovaške, Danske in Norveške.

Dosti civilistov usmrčenih na Kitajskem

Iz Hongkonga poročajo, da so Japonci, ko so prejšnji mesec vdrl v okraj Szeyap južno od Kaptona, pomorili 4500 civilistov in zažgali nad 2100 hiš.

Neki zastopnik kitajske vlade je izjavil, da so imeli Japonci tekom štiriletnje vojne skoro dva milijona mrtvih in ranjenih. Nad 25 tisoč Japoncev so Kitajci ujeli.

Poleg tega so izgubili 2054 letal, 12 tisoč 322 tankov ter več tisoč topov, strojnico in pušk.

Poročilo o kitajskih izgubah doslej še ni bilo objavljeno.

LAŠKE IZGUBE

Italijanska vlada je naznanila, da so Italijani v 13 mesecih vojne izgubili 255.361 vojakov in samo v juniju 10.286. Za junij pa niso vključene izgube v Afriki.

Med izgubami je največ pogrešanih, to je najbrže vjetih, in sicer 175.466; ubitih je bilo 23.085, ranjenih pa 56.810.

Izgube so razdeljene naslednje: Na grško-albansko-jugoslovanski fronti: mrtvih 463, ranjenih 630.

Severna Afrika: 319 ubitih, 364 ranjenih, 7852 pogrešanih.

Mornarica: 64 ubitih, 169 ranjenih in 299 pogrešanih.

Zračna sila: 39 ubitih, 30 ranjenih in 56 pogrešanih.

Krvavi izgredi v Donaldsonu Pa.

Majnerji so uničili več strojev terse nato spopadli s policijo. — Kompanija je skušala poceni priti do premoga. — Dvanajst majnerjev ranjenih.

V okolici Donaldsona, šestnajst milj zapadno od Pottsville v Pennsylvaniji so se završili vroči boji med majnerji in detektivi.

Majna je bila precej časa zapuščena, toda premogarni so vseeno hodili v njo in so nakopani premog prodajali.

Lastnica premogovnika je Williamston Colliery. Družba je pred nekaj dnevi pripeljala stroje in parne lopate ter nameravala odstraniti s površine toliko zemlje, da bi prišla do premoga. Kompanje bi bilo v tem slučaju zelo poceni, ker bi ne bilo treba kopati rogov.

Neodvisni majnerji so pa proti temu odločno nastopili. Nekaj strojev so uničili, nekaj jih pa zvrnili po obronku gore v reko.

Družba je poslala proti njim privatne stražnike, in vnela se je krvava borba.

Davnajst majnerjev je bilo ranjenih, eden med njimi tako težko, da bo skoro gotovo podlegel poškodbam.

Majnerji pravijo, da jim hoče družba odvzeti boren zaslužek, z razkopavanjem površine bojo pa tudi zemljišča izgubila svojo vrednost.

Ko so se parne lopate zasa-dile v zemljo, se jim je približalo kakšnih 1500 majnerjev, oboroženih s palčami in kamenjem.

Ustavilo jih je dvajset privatnih policistov, ki jih je družbi preskrbela Herbert Gosse-linova detektivska agentura v Pottsville.

Gosselin je majnerje opozoril, da so dospeli na kompanijsko zemljišče ter dostavil, da so njegovi juže plačani zato, da slehernega zavrnejo.

Takrat se je vsula na nas toča kamenja, — je pripovedoval Gosselin. Nekdo je ustre-lil; najbrž eden mojih ljudi. Temu je sledila obupna borba.

John Lucas, voditelj "neodvisnih" majnerjev je dal postaviti okrog kompanijskega zemljišča pikete.

Družba je imela pri parnih lopatah zaposlenih dvajset majnerjev, članov United Mine Workers, ki so pa takoj ob izbruhu izgredov odšli in se niso več vrnili.

Gerald Campbell pri kralju

Kralj Jurij VI. je sprejel v avdienco Geralda Campbella, novoimenovanega generalnega ravnanja angleške informacijske službe v Združenih državah.

"Italija je nemški protektorat"

V Ann Arbor, Mich., je govoril na New Educational Fellowship konferenci bivši italijanski vnanji minister grof Carlo Sforza ter rekel, da bi bilo nesmiselno zanašati se na revolucijo v Italiji. Nemčija ima Italijo preveč v krempljih da bi bila mogoča splošna vstaja.

Če bi začelo v Italiji kolikaj vreti, bi pravi vladar Italije, Adolf Hitler, takoj poslal svoje vojaštvo v Milan, Benetke, Trst in Rim. Italija je postala nemški protektorat, zakar naj se zahvalijo fašisti svoji neumnosti in izdaji.

MORNARICA SE NE BRIGA ZA ŠTRAJK

V tovarno, ki je že dva tedna vsled štrajka zaprta, so prišli mornariški vojaki in odpeljali, kar mornarica nujno potrebuje.

V mestu Ambler v državi Pennsylvaniji je velika tovarna Keasbey & Mattison Company, ki izdeluje plošče iz asbesta.

Pred dvema tednoma so zahtevali delavci višje plače toda vodstvo družbe ni hotelo ugoditi njihovim zahtevam. — Vsled tega so zastavkali. Izza onega časa je tovarna zaprta.

V teku štirindvajsetih ur so se v četrtki že drugič pojavili pred tovarno mornariški truki. Iz njih so stopili mornariški vojaki, ošli v skladišče, ter naložili truke z asbestnimi ploščami in jih odpeljali.

To se je zgodilo po naročilu mornariških oblasti, ki nujno potrebujejo asbestne plošče za zgradnjo novih in popravilo starih ladij. Tovarna ima obsežna vojna naročila, ki jih pa zaradi stavke ne more izvršiti.

Mornariških vojakov ni nihče nadlegoval, pač je pa njihovo početje vzbudilo precej pozornosti.

Takoj po njihovem prihodu se je zbrala pred tovarno velika množica stavkajočih delavcev, ki so se pa povsem mirno zaoržali.

OBSIREN AMERIKANIZACIJSKI PROGRAM

Uvedla ga bo WPA, ki potrebuje v ta namen 14 milijonov dolarjev. — Tujezemcem je treba olajšati naturalizacijo.

Howard O. Hunter, voditelj WPA, je pojasnil nekaj podrobnosti velikega amerikanizacijskega programa.

WPA je namreč sklenila olajšati naturalizacijo pet milijonov tujecem, ki prebivajo v tej deželi. V ta namen bo treba deset tisoč učiteljev, stroški so pa preračunani na 14 milijonov dolarjev.

V Združenih državah, — je rekel Howard O. Hunter, — je pet milijonov tujecem, ki so v gotovem pogledu še vedno podaniki drugih držav. V času narodne krize predstavljajo ti tujecemzi za Ameriko nekakšno nevarnost.

Oni, ki ne znajo našega jezika ter ne poznajo naše ustave in naše vladne oblike, kaj lahko postanejo slepo orodje v

rokah tujecemskih agitatorjev. Mnogi tukaj živeči inozemci bi radi postali državljani Združenih držav, mnogi pa tega niso storili, ker jim je tozadeven postopek neznan. Z malimi izjemami bi bili vsi dobri državljani, ko bi bili enkrat naturalizirani.

Po Hunterjevemu mnenju bi dobilo vsako leto milijon tujecem potreben pouk v amerikanizaciji. Posebni tečaji bi bili v vsaki občini, kjer je gotovo število inozemcev.

Tozadevni WPA program bi se izvajal pod pokroviteljstvom justičnega departmenta, ki so mu podrejeni naselniški in naturalizacijski uradi ter pod pokroviteljstvom šolskih odborov.

Politični kravali v Argentini

V mestu Lujan, ki je oddaljeno 60 milj od Buenos Aires, so se završili na praznik argentinske neodvisnosti krvavi izgredi. Spopadli so se namreč pristaši totalitarnih in demokratičnih držav.

Policija je aretirala več članov fašistične organizacije Acion Nacionalista Argentina, ki so najprej metali kamenje, potem pa streljali na svoje nasprotnike. Proti večeru je ljudska množica vdrla v glavni stan fašistične organizacije, sežgala vse spise in razbila vse pohištvo.

Zaradi izgredov je bila parada, ki se običajno vrši ta praznik, odložena na poznejši čas.

Nadaljna naloga CIO

National Maritime unija in Oil Workers mednarodna unija sta se lotili težavne naloge. Organizirati nameravata 65 tisoč delavcev, zaposlenih na oljnih poljih v rafinerijah in na tankerjih Standard Oil Co.

Kampanjo bo vodil O. A. Knight, predsednik CIO unije oljnih delavcev.

Prej ne bom mirovali, — je izjavil Knight, — dokler ne postavimo Rockefellerja poleg Henryja Forda. Ford ni

Rooseveltova tajnica zbolela

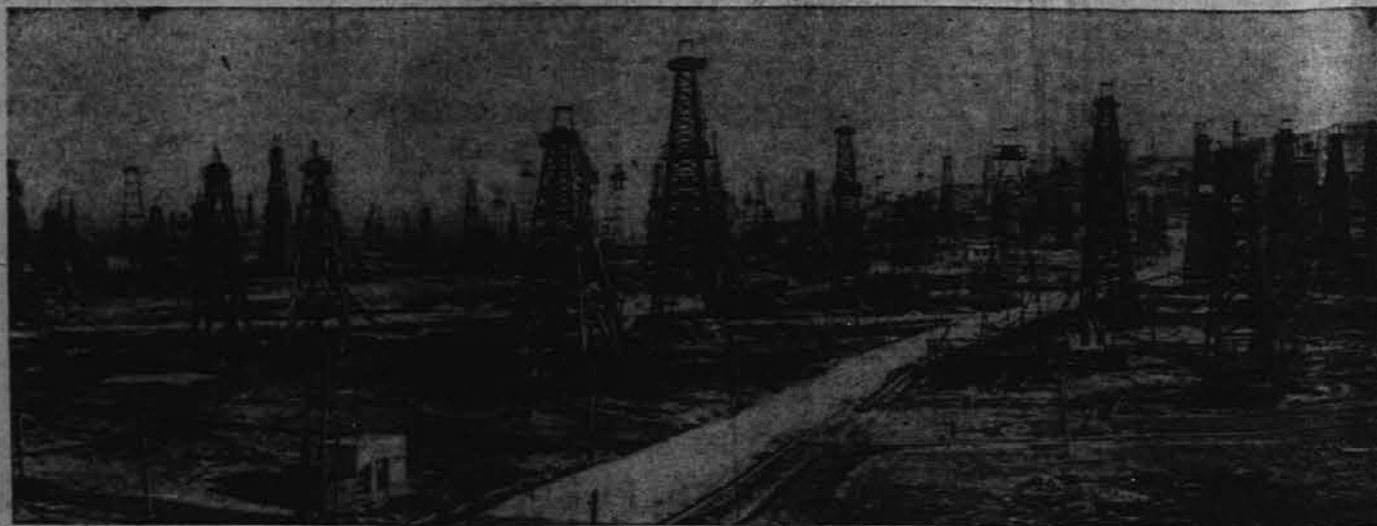
Marguerite ("Missy") Lehand, ki je že nad dvajset let privatna tajnica predsednika Roosevelta, je nevarno zbolela. Po mnenju zdravnikov ima vnetje žilcev.

Miss Lehand vrši pri predsedniku izredno važno službo. Stanuje v Beli hiši. Njena soba je v telefonski zvezi s predsednikovim stanovanjem in zunanjim svetom.

Če kdo želi ponoči govoriti s predsednikom po telefonu, najprej kakšen poslanik v Evropi, mora najprej Miss Lehand sporočiti, kaj mu namerava povedati. Ona nato odloči, če se izplaša predsednika buditi ali ne.

Miss Lehand je spremljevala predsednika na vseh njegovih potovanjih.

POGLAVITNI HITLERJEV CILJ — PETROLEJ

Ruski petrolejski vrelci v Baku, ki so največji na svetu, so po glavni cilj Hitlerjevega prodiranja v Rusijo. Hitlerjeva motorizirana armada potrebuje velike količine petroleja in zato hoče dobiti v svoje roke petrolejske naprave v Baku.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Luppah, Sec. - Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6. - Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.-; na pol leta \$3.-; na štiri leta \$12.-. Za New York na celo leto \$7.-; na pol leta \$3.50. Za inostranstvo na celo leto \$7.-; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

JUŽNA AMERIKA IN RUSIJA

Nemški napad na Rusijo ni prebudil v narodu Združenih držav le potrebo po večji slogi med Severno, Centralno in Južno Ameriko, pač pa tudi potrebo večje aktivnosti za doseg te sloge v miselnem in praktičnem pogledu.

Ko se je začela vlada Združenih držav pogajati z raznimi centralno in južno-ameriškimi republikami glede morarističnih in zračnih oporišč, je zavržalo med nacističnimi in fašističnimi agenti. Ponavljati so začeli stare trditve, da namerava predsednik Roosevelt ustanoviti vseameriški imperij z diktaturo v Washingtonu.

Vsled tega bo z veseljem pozdravljen predlog, ki ga je poslala dne 31. junija republika Uruguay drugim južnoameriškimi republikam.

Združenim državam bo dana prilika spoznati mišljenje, ki ga imajo južno-ameriške republike do te dežele. Marsikateri dvom bo s tem izpodbil.

Uruguay predlaga, naj bi ameriške države ne smatrala za vojskujoče se tiste svoje sosedice, ki bi bila v vojni s kakšno neameriško državo. To se pravi: — Če bi se naprimer Združene države zapletle v vojno s diktatorskimi silami, bi se navzlic temu smele posluževati pristanišč ter zračnih in moraristiških oporišč drugih ameriških republik, neoziraje se na njihove nevtralnostne postavbe in določbe.

Nepotrebno bi bilo omenjati, da se je washingtonska vlada takoj zadovoljila s tem predlogom, smatrajoč ga za izredno prijateljsko dejanje, ki je povsem v soglasju z njenimi lastnimi prizadevanji.

Republika Uruguay je tekom prve svetovne vojne zasledovala isto politiko; dočim so bile skoro vse druge latinsko-ameriške republike "nevtralne".

In kar je bilo pričakovati, se je zgodilo. Republika Argentina je predlog enostavno zavrnila, republika Čile je pa izrazila svoje pomisleke.

V Argentini in v Čile je dosti nemškega in italijanskega prebivalstva, ki izvaja na vlado precejšen vpliv. Poleg tega so v Čile precej močni tudi komunisti, ki so na vse pretege skušali preprečiti vsako sodelovanje med čilsko in washingtonsko vlado. Če se že niso, se bodo komunisti kmalu premislili. Rusija je namreč prosila Ameriko pomoči, in Amerika ji je pomoč obljubila. Vsled te nenadne spremembe se bo tudi stališče komunistov spremenilo.

V Argentini, Čile in Braziliji je pa vsekakor manj nevarnosti kakor v Mehiki, najbližji sosed Združenih držav.

Vlada Avle Camacha podpira panameriško solidarnost, vsled česar ji fašisti nasprotujejo, s fašisti vred pa tudi komunisti.

V Mehiki je zelo razširjena "Falange Espagnola", kar bi se reklo po naše španska zveza. Organizacija ni prirojena niti po fašističnem, niti po nacističnem vzoru. V Falangi so nemške, italijanske in japonske manjšine. V nji prevladuje seveda španski element.

Nedavno je rekel španski diktator Francisco Franco, da namerava Španska "reorganizirati" svoje odnose z latinsko Ameriko ter da bo zahtevala svoj delež pri političnih in gospodarskih pravicah v onem delu sveta.

Franco sicer ni po imenu imenoval Kube ali Filipinov, nedvomno je pa mislil ti dve bivši španski posesti.

Nemška in italijanska vlada pošiljata v centralno in južnoameriške republike španske govoreče agente in jih finančno podpirata. To je dokaz, da je tuji to gibanje v prvi vrsti naperjeno proti Združenim državam.

Mehiški fašisti bodo izgubili podporo komunistov, katere so bili v obilni meri deležni, odkar je postal Camacho predsednik.

Tudi pri mehiških komunistih ne bo Hitlerjev pohod proti Rusiji brez vpliva.

Za bratom

V V bolnišnici v Seranton, Pa., je ležal težko bolan 72 letni James Evans. Dva dni in dve noči je bila nenehoma ob njegovi bolniški postelji njegova 66 let stara sestra Mrs. Tydil Kegler. Sinoči so proglasili zdravniki Jamesa Evansa za mrtvega.

Deset minut pozneje je umrla tudi njegova sestra.

ČITATELJI! — Ostalo nam je še nekaj Blaznikovih Pratik za leto 1941. Ker je že sredi leta in bi šle v popolno izgubo, smo pripravili jih čitateljem poslati, ako pošljete nam deset centov v znakah za pokritje poštne in pošiljalnih stroškov. — Knjigarna "Glas Naroda"

Iz Jugoslavije

(Pričujoče novice so iz časov, ko se nista Italija in Nemčija zasedli jugoslovansko ozemlje.)

Boj za vaško lepoto.

V vasi Kuzminu v Sremski Mitrovici so nedavno trije fantje skušali nasiloma odvzeti lepoto bogate dekle Ano Mojilovič. Dekle se je vračalo s plesa iz gostilne v spremstvu neke svoje tovarišice. Na ulici jo je počakal Milenko Nastić, jo pograbil ter odšel proti svoji tovarišici. Dekle se je obupno branilo. Ko so mladi predrežni videli, da se zbirajo ljudje, so dekle pustili sredi ceste in jo pobrisali domov. Naslednji dan so jih aretirali in odpeljali na sodišče. Nastić se je tam zagovarjal, da mu je dekle za trdnjo obljubilo, da bo šlo z njimi in se poročilo. Ngrabljenje pa da je samo hlinil pred vaščani in pred starši.

Štirimesečno dete govori.

Velike senzacije po vsej Slavoniji je povzročilo dete Mihajlo Nikolić iz vasi Jaruga poleg Bosanskega Šamca, ki je spregovorilo že v četrtem mesecu. Dete lepo izgovarja vse besede, ki jih otroci navadno izgovarjajo, ko so stari okrog dve leti. Vsak dan prihaja veliko ljudi, da vidijo to čudežno dete.

Kmetje osvobodili cigane.

Časopis, so že poročali o strašnem dejanju "ljudskega sodišča" v Veliki Kopanici na Hrvaškem, kjer so kmetje porušili ciganom štirinajst hiš, ker so cigani preveč kradi. Pri podiranju so našli mnogo ukradenih stvari in strupa, s katerimi so cigani zastrupljali pe-

rutnino, prašice in drobnice. Na podlagi tega je orožništvo izvršilo več aretacij in zaniestilo cigane v občinski zapor v Kopanici. Ko so zato zvedeli kmetje, so se zbrali pred občinsko hišo in prosili oblast, da spusti cigane iz ječe. V začetku prošnji niso ugodili, končno pa so vse cigane izpustili iz zapora. Kmetje namreč nočejo cigane vlačiti po sodiščih, hočejo samo to, da se nikoli več ne prikažejo v Kopanico. Kmetje so pripravili pčati vso odškodnino za porušene hiše; da le ne vidijo več cigane v svoji vasi.

Smrtna žrtve brezumne šale.

Pred zagrebške sodnike je moral stopiti 24 letni Maksimilian Kantolić. Bilo je lani v juliju na Savi, ko sta se poleg mnogih drugih kopalcev kopala Maksimilian in 19 letna sorodnica Marija Kantolićeva, poročena z Maksimovim stricem. Maks je začel Marijo za šalo vleči v globljo vodo. Ona se je upirala in vpila naj jo pusti, ker ne zna plavati. Tedaj pa je Kantolić dvignil mlado kopalčko na roke, jo odnesel proti sredini Save in jo vrge v vodo. Kantolićeva se je začela takoj potopljati. Tedaj se je Maks izkazal pripravljen junaka. Namesto da bi siroto rešil, je pobegnil nazaj na obalo. Valovi so odnesli nesrečno Marijo s seboj in je utonila, preden so ji mogli pribiti na pomoč. Pred sodniki se je zagovarjal Maks, da je mislil, da Marija zna plavati in da razume šalo. Ker je treba zaslišati še nekatere priče, je bila razprava preložena.

Nov begunec izpred oltarja.

V Hrvatskem Zagorju se je preteklo zimo primerilo že več tragikomedijskih da sta se ženini in nevesta tik pred poroko razšla. O novem takem dogodku poročajo iz vasi Pečkovec, kjer sta šla 28 letni Ante Svetak in 26 letna Milica Habrunova s svati pred oltar. Bivši cerkve se je ženin naenkrat obrnil proti svatovskemu sprevodu in rekel, da se noče poročiti z dekletom, ki mu ni pri sre. Svatje so ga zaman prigovarjali, ženin se jim je izmuznil in odšel na svoj dom. Svatje so se nato povrnili v nevestino hišo, kjer so popili in pojedli vse, kar je bilo za nje pripravljeno.

Razburljiv lov po ulicah v Murski Soboti.

Zakasneli nočni obiskovalci soboških kavarn so na poti proti domu doživeli nenavaden prizor na trgu. Trije moški so preganjali cigana, ki je v divjen begu tekel proti grajskemu parku. Eden izmed neznanih moških je dohitel cigana in ga vrge ob tla. Ko so Sobočani pristopili, so takoj videli, za kaj gre. Trije židje so prekorali mejo in obljubili ciganu 200 din, če jih po skritih potih privede do prve železniške postaje. V Soboti so hoteli ciganu izplačati obljubljeno nagrado pa so imeli samo en petstotak. Cigan se jim je pomudil, da ga bo izmenjal, nato pa je stisnil bankovec v žep in jadrno pobegnil proti parku, oni trije pa za njim. Cigan se je končno vdal in izročil bankovec, ki so ga nato v nekem lokalni izmenjali in odsteli ciganu 200 din. Neznani tuji so trdili, da imajo samo 500 din in da jim ne bi ostalo nič za pot, če bi cigan odnesel petstotak. Tuji so bili v polnem oblekah in jih je v nočnem hladu zelo zeblo. V kavarne pa se

LJUDSKA KUJARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

niso upali iz strahu, da jih ne bo zasačilo oko postave. Pot jih je vodila proti jugu, kamor so tudi po vsej priliki dospeli.

Nesreča italijanskega letalca.

Zagrebski listi poročajo iz Dabrovnika: Pri Dobromanu v okolici Trebinja se je spustil s padalom neki italijanski častnik. Pri padcu si je zlomil roko, drugih poškodb pa ni imel. Prepeljali so ga v Trebinje, kjer je na vojaškem poveljstvu izjavil, da je zašel. Ker mu je zmanjkalo bencina, se je hotel spustiti na tla, pa ni mogel inajti nobenega primerne prostora. Zato je letalo prepustil njegovi usodi in se sam spustil na tla.

Namesto svatovskega veselja kri.

V Dugi Resi sta prišli na trg pred cerkvijo dve skupini svatov. Med obema skupinama je nastalo prerkanje. Pošteno sta se pa udarila 25 letni Josip Stansa in Josip Vrbanić. Stansa je napadel Vrbanića z nožem in mu prerezal žilo, da je Vrbanić kmalu inkruval. Nastal je splošen pretep, v katerem je neki Brbanićev prijatelj ranil Stanso, ki so ga morali prepeljati v bolnišnico. Sodba se je odredila, da morajo Stanso, ko ozdravi, pripeljati v zapore, sodišča v Karlovcu.

Trojni roparski umor v bosanski gorati vasi.

Kakor poročajo iz Saarjeva, se je v Turškem Lokavcu zgodil strašen zločin. Ko se je Josif Gjurić s svojo ženo Fatimo vrnil s svatovanja v sosednji vasi, je našel lišna vrata odprta, 14 letnega pastirja M. Krosimovića pa mrtvega poleg ognjusa. Imel je prerezano grlo. Jusufova otroka, 5 letnega Osmana in 3 letno Naso, je zverinski zločinec v postelji zaklal. Še v smrti sta bila oba otroka, ki sta se zelo ljubila, tesno objeta. Kakor je orožništvo ugotovilo, je razbojnik odnesel 800 dinarjev. Pet tisoč dinarskih bankovcev, ki jih je imel Jusuf skrite, pa ni našel.

Peter Zgaga

Povsem preprosto

in enostavno

Naravnost presenetljivo je, kako lahko rešujemo nekatere najtežavnejše svetovno-politične probleme, če bi bilo po njihovem, bi bilo v nekaj dneh konec Hitlerjeve nevarnosti.

Narodi, ki jih je Hitler podjarmil, naj bi se istočasno uprli, — pravijo. — Nemške stražnike in uradnike naj bi prijeli, zvezali in zaprli. Ko bi nemški narod uvidel, da se je začela moč nacistična majati, bi se spuntal. Nemške matere naj bi rekle: — Mi ne damo več svojih sinov v vojnemu molotu! — Nemški vojaki naj bi ometali proč rožje. Hitlerja in druge nacistične voditelje naj bi postavili pred ljudsko sodišče, ki naj bi jih pravilno sodilo za vse storjene zločine.

Načrt je silno preprost in povsem lahko izvedljiv, — toča ...

Besedica "toda" je široko in globoko brezno, ki ga ni mogoče kar meniti nič tebi nič premostiti.

Upriččen vzdih.

Moški so sedeli pri priči in se pogovarjali. Nekaj časa o politiki, potem pa o ženskah. Kadar so moški sami, kaj radi udrihajo po ženskah. Saj mogoče ne mislijo tako slabo.

— Ja, kam bomo prišli, kam bomo prišli, — je modroval postaren možak. — Ko sem bil še majhen, je bil prostor ženske v kuhinji in v cerkvi.

Kvečjemu kakšna učiteljica je bila sem in tam. Danes so pa že vse: odvetnice, sodnice, zavarovalnice, pri ruski mornarici kapitanke, apotekarice so, šoferke in zrakoplovke. Kmalu bodo prevladale moške. Le zapomnite si, kaj vam pravim: — Se teple bodo nas moške.

Konec mize je ponizno sedel Tinde Copatca. Ko je silal te besede, je sklonil glavo, globoko vzdihnil in zamrmal: — O, saj nas že ...

Iz Butala.

Butale so doživlele nekaj novega. V Butalah je le redko kdaj kaj novega, in po vsej pravici očita sosedje Butalce, da je Bog, ko je ustvaril svet, v Butalah posodo oplahnil.

Pa so prišli iz mesta tuji ljudje, razpeli sofor in oznanili — deset kinematografskih predstav. Deset slik, v katerih se gibljejo ljudje kot da bi bili živi, pa niso živi, četudi so kakor živi.

Ej, to so Butalci strmeli v napeto platno, na katerem je migetalo življenje.

Predstave so trajale komaj po dvajset minut, pa se je Butalce zdelo, da je taka predstava vredna deset grošev.

Skoro vsi so gledali po dvakrat, le stari vdovec Kavkež, ki se je vedno po mladem ženskem svetu oziral, se je ogledal vseh deset predstav ter je sledil kinematografu še v sosednjo vasi, kjer si jih je tudi ogledal deset. Na koncu pa ni bil nič zadovoljen in se mu je zdelo škoda zapravljenih grošev.

Neka slika je namreč predstavljal mladenko, stoječo ob gozdnem tolmunu. Seznava si čevlje, ko privozi mimo vlak in jo zakrije. Ko pa vlak mimo mino zdrvi, je pa mladenka že slečena ter do vratu v vodi in se veselo smehljati.

Salamun — je Kavkež ježno pljuval okrog sebe, — pa sem vseeno mislil, da bo imel vlak vsaj enkrat nekaj minut zamude.

Prijeta pobegla zločince.

Pred časom so iz kaznilnice v Lepoglavi pobegnili zločinci Frano Saboti, Milan Udorovič in Stjepan Bizović. Saboti je na svobodi zagrešil nove zločine in tudi umor. Po dolgem zasledovanju se je orožnikom končno posrečilo, da so ga prijeli. Udorovič in Bizović sta se dolgo časa klatila po gozdovih pri Virovitici. Nista pa mogla priti do gorke obleke in sta zmrzovala v lahki kašifirski obleki. Tedaj je oba zločince prazenila orožniška patrola, kateri sta se brez odpora vzdala. Uklenjena in z močnim orožniškim sprejemstvom so ju odgnali nazaj v kaznilnico v Lepoglavo.

Nesreča rojaka.

V Pueblo, Colo., se je ponorel Anton Pritekel, ki si je zlomil nogo. Nesreča se je zgodila, ko je skočil z voza. Nogo ima zlomljeno nad členkom in je moral v bolnišnico, kjer so mu dali nogo v mavco. Doma ga bodo težko pogrešali, ker je farmer. Pred kratkim je bil v Kansasu na novi maši, sedaj bo moral v tej vročini pa doležati. Prijatelji mu želimo skorajšnjega okrevanja.

Naročnik.

Pratike so hranil za spomin.

Rojak nam piše: — "Ker vidim, da imate pratike so znižani centi, prosim pošljite mi jih 4. Jaz jih bodem hranil kot za spomin." — Ker jih imamo še nekaj, lahko še drugim naročnikom pošljemo to zanimivo knjigo po tej zelo znižani ceni. — Knjigarna.

5000 DINARJEV ZAPRAVIL V ENI NOČI.

V vasi Pračno pri Petrinji je v eni noči zapravil 5000 dinarjev 19 letni Josip Turković.

Pri "bukanju pera" je gostil navzočim najdražji likerji in lahkim vini. Poleg tega je kupil dekletom tudi darila. Ko je ves denar zapravil, ga je aretirala policija. Ugotovilo se je, da je denar ukradel svojemu dedu.

KUHARSKA KNJIGA.

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku) RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kuhar jed poskušal pripraviti. Ta knjiga je nekaj posebnega za vse, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

JAR. SKALA:

Ženin se predstavlja

Ko je prišla Manja zvečer domov, je hladno dejala, da je v vrhu miru v hiši sprejela prokuristovo ženitbeno ponudbo. Mati jo je burno objela in vsa solzna šepetala:

"Gospod Bog ti daj sreče, dekletce moje."

Gospod eksektor pa je ob stal kot solni steber, ko pa se je nekoliko zavedel, je zmajal z glavo in odšel v sosednjo sobo.

Manjina mati je takoj prihodnji dan, čim se je nekoliko z danih, pričela z generalnim čiščenjem stanovanja in naznaniča je vnaprej, da bo kosilo samo tako na hitro. Eksekutor je bil slabe volje in le sem ali tam je kaj pripomnil. Ko pa je videl tako vročično čiščenje stanovanja se je obregnil s strupeno opazko:

"Mama, ne pozabi pregrniti stopnice s preprogami."

"Da bi le ne govoril vedno samih neumnosti," se je razjezila žena, ki je nemilo drgnila tla v sobi. "Tako važni trenutki, a ti se vedno le norčuješ in zbadaš. Raje svetuj, kaj naj pripravim za večerjo in kakšno vino naj kupim."

"Ja, dekle, ko pa ne vem, kaj taka spoštljivost 'hama', niti ne vem, kako' kaj teniš dedku sluti želodec."

Poslednji stavek je izrekel že med vrati, katere je zaloputnil z velikim ropotom in zato ni videl in ne slišal, da njegova žena krmaj zadržuje jok.

Zvečer je bilo v stanovanju čisto kot v kasarni pred vizito. Eksekutorjeva žena se je nemirno vrtela okrog štedilnika in neprestano opominjala Manjo:

"Ne stoj tako kot bi bila le-sena, poravnaj tamle prtič, pregrni mizo, če je vse v redu — in kako imas zavezano pentljo v bluzi? Moj Bog, sedem je že, a še nisem oblečena..."

A tudi gospod eksektor je dobil svoj delež.

"Obzleči čisti ovratnik in ne

sntradi neprestano s to svojo pi-po!"

Eksekutor je hotel nekaj pripomniti, a se premislil in kot nalašč se boji pahal dim iz pi-pe. Točno ob pol osmih je potrkalo na vrata; mati si je hitro utrla roke v brisačo in dvignila oči v strop; kot bi prosila pomoči od zgoraj. Manja se je oprla ob vratne podboje, samo eksekutor ni izgubil prisotnosti duha.

"Dajle," je glasno dejal in šel kar s pi-po v roki gostu nasproti. Prokurist je vstopil. Ohlečen je bil kot navadno. Manjino mater je obšel rahel občutek peresnečenja; v rokah ni imel šopka kot si je predstavljal. Tudi prokuristov videz je bil neprijetno dirni; parv res bi mogel biti Manjin ded. A hitro je opustila te prve dojme, ko se je prokurist predstavil eksekutorju. Ta je stisnil ponujeno njo desnico in koro siknil:

"... me veseli. A tu," in pokazal na spičko pipe preko rame: "je moja žena a tam, Manjo, že poznate."

Eksekutorjeva žena se je delala kar najbolj vladno in ljubeznivo. "Jako me veseli, da vas spoznavam, izvolite dalje, prosim."

Manja se je na kratko pozdravila s prokuristom, kateri ji je poljubil roko. S tem si je popolnoma pridobil eksekutorjevo ženo.

"Manjo bi nosil na rokah, to se mi vidi že v očeh..." si je dejala v duhu.

Eksekutor je odpeljal gosta v sobo in ga posadil na častno mesto. Žena je medtem nosila na mizo. Nastala je tišina, kateri je Manjina mati zastorj slusala oživet. Manja je molčala, eksekutor je tudi molčal, a prokuristu tudi očividno ni bilo do besed. Po večerji, katere se je gospod prokurist komaj dotaknil, si je eksekutor obrisal usta s prtičem in začel

čisto pri jedu.

"Torej, kaj nam prinašate, lepega, gospod prokurist?"

Manja je ob tem uvodu takoj vstala in odšla v kuhinjo. Njena mati pa se je začela v duhu pritoževati nad možovo neotesnostjo, a ni mogla popraviti položaja. Prokurist je nekoliko presenečeno pogledal preko očal in se nasmejal.

"Veste, za kaj gre," je začel tiho. "Gre za gospodično Manjo in za njeno srečo, kot upam."

Poročiti se hočem z njo, kot vam je že gotovo povedala. Gospodinja je na to pristala. Vsi svojo dolžnost, ko vas prosim za dovoljenje, ako se strinjate z njeno odločitvijo ali ne."

To je bilo vse. Manjino mater je zopet obšel občutek presenečenja. Takole hladno si tega pač ni predstavljal.

"No, kaj," je dejal mračno eksekutor. "Če Manja misli, da je to njena sreča..."

In Manjina mati si je otrla oči z robcem in pristavila:

"Nič nimam oproti temu, če Manja privoli..."

"No, ali ne bo takole malo velika razlika v letih?" je vprašal oče in dodal čisto nedolžno: "A koliko izvolite imeti let?"

"Osem in petdeset," je odgovoril prokurist.

"O, salabolt, to bi vam moral hodiiti še po tobak. Meni je še el petdeset," je izjavil eksekutor, ne meheč se za grozeče žene pogled.

Prokurist je vse zardel v obraz. Eksekutorjeva žena pa je rešila neprijetni položaj s tem, da je privela Manjo iz kuhinje in da bi spopog kaj ne pokvaril, je pričela sama:

"Gospod prokurist nam je povedal, kaj hoče s teboj. Po-veš mi še sama, če ga vzameš — a zavedaj se, da te nihče ne sili..."

Manja je srepo pogledala svojo mater in docela mirno pristavila:

"Gospod prokurist že ve za mojo odločitev. Rekla sem da."

Eksekutor si je neprestano prižigal pi-po, katere nikakor ni hotela goreti. Mati je nežno držala Manjo za roko, a prokurist je gledal preko mize nekam v nasprotno stran. Sele po nekaj trenutkih je vstal, vzel Manjino glavo v svoje dlani in jo poljubil na čelo.

"Srečna bosta to vam zagotavljam," je dejal. Manjino mater pa je bilo, kakor bi jo nekdo polil z mrzlo vodo. Nobenega poljuba, nikake zahvale, nič takega kar ji je v duhu naslikala njena bujna domišljija.

Razjokala se je, bolj iz nekakega razočaranja, kakor pa zato, da je obljubila hčerko kajti solze v takih trenutkih so vedno na programu in zato nikdo izmed navzočih ni slutil pravega vzroka teh solz.

"Bodite srečni in dobri z njo," je še pristavila vsa ganjena.

"No, sedaj je to opravlje-no," je dodal eksekutor in kot bi se nič ne zgodilo, dejal: "Samo kako naredimo s tem."

"S čim, prosim?" je vprašal gospod prokurist.

"No, tako, kako se bomo sedaj klicali: Vendar vam ne bom dejal gospod prokurist; to v družini ne gre. No, kar se mene tiče, vam bom dejal: 'Jubi sin,' a vi mi lahko rečete: 'Nek,' a da bi naš mami ne bilo težko, ji rečite 'mamica'. Ne da bi se okrenil, si je že go-

NOVI POVELJNIK VOJNE LADJEDELNICE

Admiral Edward J. Marquart (v sredini) prejema čestitke, ko je prevzel poveljstvo nad vojno ladjedelnico v Brooklynu, N. Y.

Malta in malteški vitezi

Francoški menih Gerard de Martignes je v Jeruzalemu ustanovil "red gostoljubnih menihov," ki ga je nato leta 1098 priznal lin potrdil tudi papež Pascal II. Ta Gerard je tedaj ustanovitelj poznega malteškega reda. Ti "gostoljubni menihi" so bili obenem tudi branilci krščanske vere v Sveti deželi. Zato so jih Saraceni hudob sovražili ter jih po hudih bojih leta 1291 tudi pregnali iz Jeruzalema. Menihi so se na to nasečili na otoku Cipru, kjer so jih tedanj gospodarji tega otoka, Benečani prijazno sprejeli. Leta 1309 pa so ti menihi prišli na otok Rodos, kjer so nato ostali do 1. januarja leta 1523. Otok Rodos je v zgodovini tega reda prav tako važna postojanka kakor poznejša Malta. Najstarejša zgodovinsko potrjena poročila o tem viteškem redu so prav z otoka Rodosa.

Viteški menihi so se delili v dve vrsti: Eni so bili vitezi po bojni milosti. To so bili taki, ki niso bili plemenitega rodu. Drugi so bili častni vitezi, ki pa so morali dokazati, da so njihove rodovine že najmanj štiri rodove plemenite. Vsi ti viteški menihi pa so se morali strogo držati redovnih pravil.

Otok Rodos spada dandanes v tako imenovano Dvanajstero otočje, ki ga imajo Italijani. Na ta otok so se pripeljali viteški menihi v spremstvu beneških in francoskih vojnih ladij leta 1308. Ko je štirin leta pozneje tedanji papež Klemen V. razpustil tedanji viteški red Templarskih vitežev, je premoženje tega razpuščenega reda dobili red viteških menihov, ki so se pozneje imenovali Malteški vitezi. Z otoka Rodosa so nadzirali pomorska pota ter s svojimi močnimi motornimi ladjami in trepet vseh muslimanov. Sultan Suliman Veliki je hotel te svoje sovražnike ukrotiti in pregnati. Zato je

tovo desetletje prižigal pi-po. Prokurist se je kar zdrazil, kajti prav dobro je razumel eksekutorjeve pripombe. Eksekutorjeva žena je pa prebledela in krčevito stisnila roke. Tega ne bo ostala možu dolžna. Je da prokurist odide; le Manja je komaj zadržala smeh in hvaležno pogledala očeta. Prokurist je to opazil. Vstal je in se v ljudno poslovil, a Manja ni nič več poljubila na čelo. Eksekutorjeva žena je spremila gospoda prokurista prav na stopnice, a še preden se je vrnila, je eksekutor slovesno izjavil:

"Dekle, pojdi hitro v posteljo, nevihta bo!"

začel oblegati njihovo utrjeno bivališče na Rodosu. Za njim so njihovi nasledniki še večkrat poskušali uničiti te krščanske viteze, branilce križa. Leta 1310 in pozneje leta 1480 so vitezi junsko in uspešno zavrnili vse turške napade na Rodos. Ko so pa Turki tretje napadli na nje leta 1522, se viteški krščanski menihi niso mogli več uspešno braniti proti preveliki turški sili, zlasti zato ne, ker jih tedanje evropske pomorske sile niso več tako podpirale. Tako so dne 1. jan. 1523 viteški menihi morali zapustiti otok Rodos ki so ga zasedli znagoviti Turki. Vitezi pa so zdaj brez doma nekaj časa blodili po svetu. Nekaj časa so bivali v Italiji, nekaj časa v Franciji, potem spet na Siciliji, nikjer pa niso imeli trajnega doma.

Sicilski kralj Karel V. jim je končno leta 1530 ponudil bivališče na Malteskem otočju. Toda Turki so jih znova napadli in jim odvzeli nekaj otokov. Malto pa so vitezi uspešno branili proti turškim napadom.

Od zdaj se začena za Malteški red zgodovina velikanskih junških bojov. Njihova največja zmaga je bila nad Turki leta 1565, nakar je tedanji malteški veliki mojster, Francez De la Valette zgradil na Malti močno trdnjavo, ki še danes stoji ter s svojim imenom spominja na tisteje velikega mojstra in junška dela njegovih sobratov.

V redovnem oziru so Malteški vitezi poderjeni neposredno samemu papežu. Red je do brodelna ustanova ter deluje za dobra dela in mir, ter ljubezen. Red še dandanes šteje kakih 600 članov. Med svetovno vojno je storil mnogo dobrega, saj je oskrboval in prenočeval v svojih zavetiščih več ko 800.000 ljudi. Njegovi vitezi so vzornega življenja ter vneta delavci na polju dobrodelnosti, vitezi brez strahu in madeža, kar jim priznavajo vsi.

KOZA JE PREKINILA BRZOJAVNI PROMET.

Jako tiho je bilo tisto noč okrog treh po polnoči. Brzojavni stražnik k je sedel pri svojem brzojavnem aparatu, na ušesa si je bil nataknil slušalke, ko si je bil zastel in se je poigraval s svinčnikom. Prav nič ni bilo moči storiti, nobenega brzojavnega sporočila ni bilo moči sprejeti. Le v ozračju je pokljalo in šumelo, kar je bilo pomirljivo znamenje, da je bil sprejemnik v redu. Pri njegovih nogah je sedela koza, last stotnije. Samo tukaj je bila koza na varnem sprčo psa, ki je prav tako pripadal stotni-

ji. Koza je mirno prežvekovala in zdaj pa zdaj iztegnila kako nogo daleč od sebe.

Resnično, kako dolgočasno je bilo čutje te noči. A nenadoma je baraka oživila. Pa ne da bi se bila javila kaka brezlična postaja! Sprejemnik ni več deloval, sploh ni bila za rabo. Zgodilo se je najhujše, kar vse sploh more pripetiti brzojavcu na fronti, saj sta v tem primeru sprejemnik in oddajnik njegovo orožje. Karkoli je hotel storiti na aparatu — ni prav nič zaleglo. Treba je bilo pregledati le še slušalke in vivico, zakaj vse drugo je bilo videti v redu. Pa je našel napako — in sicer v vivici pri slušalki.

Koza pod mizo se je zabavala z vrvice: zvečila jo je in je pregrizla gumijasto prevlako in o-ba gola bakrena konca sta bila v gobcu koze, in kozi je bilo nemara še všeč, ko je občutila nalahne električne sunki. Z novo slušalko je bila motnja kmalu odstranjena. Koza pa je imela nato še jako nemirno noč. Najprej so jo strahovito nahruili kar je tudi razumela in je globoko povsila glavo. Sled-nje je dobila še nekaj prav poštenih zausnic in še drugačne izraze nejevolje. Toda odliči strahovito odskoči proč, kadar-koli zavoha kje kako gumija-sto stvar.

IGRAČKE SO STARE KAKOR ČLOVEŠKI ROD.

V New Yorku so zdaj odprli razstavo, kjer so razstavljene igračke z vsega sveta. V tej razstavi otroških in drugih igračk so zbrane tudi take, ki qs že po več stoletij stare.

Zbrane so igračke z vseh pe-tih delov sveta. Kažejo pa, ka-ko so si prav za prav igračke vseh časov in vseh delov sveta v bistvu enake ali vsaj močno podobne. Tako vidijo na raz-stavi igračke, ki jo pri nas ime-nujejo "volk." Tak volk je bil že od nekdanj prav tako prilju-

Veliki Atlas sveta

Vojnujoči se narodi v Evropi vsvarjajo zgodovino. Svetov-nih vesti pa ne morete razum-no zasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." To-da vse drugo je res, kot ta tr-ditev, ako upoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglavna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodat-ne zemljevide, ki kažejo pre-menjene meje vseh držav, ki

RAZPRODAJA SLOVENSkih KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek
Andersonove pripovedke za slovensko mladino
Bela noč mali junak (Dostojevski)
Božji mečnik (Ivan Fregel)
Vilčarova zgodba (Aleks Jirasek)
Gompači in Komaralaki (Jul Zeyer)
Gospod Fridolin Zolna in njegova družina (Fr. Milčinski)
Hazar, volčji pes (J. O. Curwood)
Kaj se je Makara sanjalo (V. Kiro-lenko)
Na različnih potih (Franc Frieš)
Peter Pavel Clavar (Dr. I. Fregel)
Pravica kladiva (Vladimir Lovstik)
Sreča noč (Rudolf Vrabl)
Silka Doriane Gray (Oscar Wilde)
Verne duše v vlač (Prosper Mirime)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Do-stojevski)

Po 70c zvezek
De Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek
Belfegor (Arthur Bernède)
Onstran pragozda (James Oliver Cur-wood)
Po strani klopek (Dmitri Feigel)
Romantične duše (Ivan Cankar)
Seržant Divoale (Marcel Friollet)
Zelezna cesta (Zane Grey)
Zlati Panter (Shelagh Gluck)
Gusar v oblakih (Donald Grayson)
Gospodinja sveta (Karl Fidor)
Hektorjev meč (Rene La Bruyere)
Roketa Megla (O. E. Frieš)

Po \$1 zvezek
Ugrabljen milijon (E. G. Seliger)
Veridicus (Pater Kujala)
Sivko (E. S. Thompson)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Prigodbe tihelice Maje (Waldemar Bonsels)
Pingvinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Koe)
Iz življenja za življenje (Ivan Zu-pan)

Po \$1.25 zvezek
Zadnji Mohikanec (J. F. Cooper)
Skritvosti studenec (Frank Keller)

Po \$1.50 zvezek
Zločin in kazens (F. M. Dostojevski)
Tigrovi zobje (Maurice Labrousse)
Kristof Dimas (Jack London)
Misterija (Gustave le Rouge)
Lucifer (Jean de La Hire)
Ispod Golice (Slavko Savinsek)

Po \$2 zvezek
Frederen (Francis Kildrie)

Po \$2.50 zvezek
Vilajeva repatica (Vl. Levstik)

Naročite pri:
KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

bljen v Egiptu, kakor na Kitaj-skem v Siamu ali Brumu. Tu-di indijski otroci so se ved-no radi igrali s to igračko, ka-tero so kajpada različno delali.

Poseben prostor na razstavi ima šahovska igra in njej po-dobne igre. Tako poleg šaha gledajo ljudje na razstavi tudi igro "dama", kakor jo igrajo v afriški zamorski republiki Nigeriji, gledajo igro "tiger" kakšno igro Malajci na Ma-lajskem otočju. Obe ti dve igri sta tankaj znani že več sto let. Iridija je tudi razstavila razne igre s kartami. Med drugimi so tankaj razstavljene karte, ki so sestavljene iz desetkrat po 42 kart. Na vsaki karti je naslikano kako domače pogan-sko božanstvo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vse prošimo, da skusite naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Valens kraju ali pa katerikoli našemu zastopniku, kolih imenu so tiskana s debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov nase-ljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo, da plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Lusit
COLORADO:
Pueblo, Peter Cull
Walsenburg, M. J. Bayan
INDIANA:
Indianapolis, Frank Zupančič
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil
Chicago, J. Peltan (Chicago, Česko in Illinois)
Joliet, Jennie Hamblin
La Salle, J. Spillen
Maacoutan, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Warlek
MARYLAND:
Kilmiller, Fr. Vodojvčev
MICHIGAN:
Detroit, L. Pliskar
MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukulich
Ely, Jos. J. Feibel
Evereth, Louis Gouls
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, John Poris
MONTANA:
Roundup, M. M. Pankov
Washoe, L. Chupka
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Brooklyn, Karl Grotzke
Little Falls, Frank Maut
Worcester, Peter Roda
OHIO:
Barberton, Frank Treha

Cleveland, Anton Bobek, Česko Kar-lin, Jacob Reznik, John Simpson, Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kums
Youngstown, Anton Kikot
OREGON:
Oregon City, J. Kobler
PENNSYLVANIA:
Bessmer, John Jevnikar
Coudersport, J. Bressner
Coverdale in okolici, Mrs. Ivana Ruznik
Export, Louis Jevnikar
Farrell, Jerry Okun
Forest City, Math Kump
Fr. Blodnar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Perenchak
Imperial, Vence Palcich
Johnstown, John Peltan
Kraya, Ant. Tauskil
Lawrence, Frank Baloch
Midway, Jos. Zast
Pittsburgh in okolici, Philip Fregel
Steelton, A. Brn
Turtle Creek, Fr. Schiffr
West Newton, Joseph Joran
WISCONSIN:
Milwaukee, West Alla, Fr. Šteš
Sheboygan, Joseph Kikot
WYOMING:
Rock Springs, Louis Tausch
Diamondville, Jos. Šteš

Vse naročnike, ki imajo plačano za svo-te, kateri je prejel Zastopnika tega izpovedava.

UPRAVA "GLAS NARODA"

GOSPOD IZ KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

41

Preziral je 'e ženske, sa, niso bile ljudje, bile so zgolj prsi in stegne. Vendar so se mu zdele zabavnejše od visokih dam, ki so se vneto Jobrikale bodočemu cesarju in tako slabo igrale komedijo, da je moral v njihovem najbolj vnetem dobrikanju in spogledovanju brati solito: "Ni mi všeč, nesimpatičen je."

Vsi so slišali njegov ostri, bolesten kašelj. Vsi so mislili, da mora biti bolan. Čudili so se neskrbnosti, s katero je zamarjal svoj kašelj in preziral nevarnost, ki ga je morala opomniti in plašiti, kadar je gledal v zrcalo. Očividno je ni hotel videti in ni verjel vanjo. Ujzel se je, kadar mu je zdravnik previdno rekel: "Cesarska v iskost bi se morali varovati."

Videl je pa nevarnost, ki je grozila njegovemu najmlajšemu bratu, plašanemu Ferdinandu Karlu. [Mladji brat ga je obiskal v Pragi, navdušen je govoril o gledališču in pripovedoval, da hodi na Dunaju vsak večer v Burgtheater.

"Srejšes se, Franci, kaj ne? In vendar ni na svetu nič lepšega, kakor umetnost."

Franco Ferdinand se ni sunejal. Zamisljeno je gledal bratu v blede obličje, ki ga je šasih polila jetična rdečica, zamisljeno je poslušal ostri, suhi, mučni kašelj zanesenega mladega častnika, ki mu je visela uniforma na ntršnem telesu kakor na kljukur za obliko.

"Ouj, menda nisi bolan. Strašno pokašljavaš," je rekel Franco Ferdinand.

Mlajši se je zasmejal.

"Ti kašljaš prav tako."

Franco Ferdinand mu je srdito obrnil hrbet. Pozneje je premagal nejevoljo in rekel:

"Nekaj bi moral storiti zoper ta kašelj."

"Sčasoma se bo že uncel," je menil Ferdinand Karel.

Nato se je odpejal domov ter povedal očetu in materi, da Franci strahovito kašlja in da ga je žalost pogledati.

Oče in mati sta sklenila, da se popeljeta s kašljajočima sinovoma na jug. Ferdinand Karel je po kratkem obotavljanju privolil, čeprav si ni mogel misliti, kako naj strpi nekaj tednov brez gledališča. Pametna Marija Terezija mu je dobrotljivo prigovarjala:

"A! more biti kakšno gledališče lepše od solnčnega zahoda ob morju ali žarenja granin v Dolomitih. Vsako umetniško čko hrpeni po tem pogledu."

Tako zlatka se Ferdinand Karel ni dal pregovoriti. Vzrojil je, ako so mu oče in mati in zdravniki rekli, da mora na jug, če se hoče iznebiti kašlja. Kdor ga je opozarjal na nevarnost bolezni, ga je žalil:

"Torej se pelji zdrav, rada bi te imela nekaj tednov pri sebi," je nazadnje rekla Marija Terezija. Oče ga je vabil z lepimi priložnostmi z sa lov, ki se bodo ponujale na potovanju. Živel so v Meranu, peljali se so čez morje, mladi Ferdinand Karel je videl žarenje pianin, solnčne zahode ob morju in piramide. Kadar je bila ura sedem, je vzdihnil:

"Da bi mogel zdajle sedeti v dvornem gledališču."

rare Ferdinand ni videl ničesar. Povsod, še na ladji je besen grabil za puško, besen je streljal na vsako žival, ki jo je zagledal, nestrpnost ga je mučila, sleherni dan je grozil: "Dolgo tega ne bom več prenašal nide vam!" A kašelj je postajal rahlejši. Pri ca sta bila čez nekaj tednov bolj zdrava na čko, oče in mati sta se pomirjena v rnila z njima domov. Franco Ferdinand je pripeljal v velikih zabojih kože ubitih živali, na stotine rogov in morskega orla, ki ga je bil sestrelil — s seboj v Prago.

Doma je našel svojo imenovanje za podpolkovnika, toda nikakega povabila na Dunaj. Skrivaj je bil upal, da ga bo dal cesar spet poklicati in bo, ko ga najhujša bolečina mine, z duhom dovolj močan, da uredi vprašanje prestolonasledstva, in vsena svetu slovesno predstavi mladega nečaka kot bodočega cesarja. Oče je bil med potjo rekel, ne da bi ga bil sin vprašal:

"Počakati moram cesarjevega migljaja, preden izrečem odpoved."

Franco Ferdinand je s poznal, da cesar noče dati tega migljaja in da oče ne bo izrekel odpovedi.

Zato mu je bila vrnitev razočaranje. Njegova vojaška služba je bila služba podrejenega častnika vkljub povišanju in vkljub četovski prizanesljivosti, starega Ploennesa, ki mu je dovoljeval, da se je ukvarja s stvarmi, ki so spadale prav za prav v področje polkovnega poveljnika.

Ker služba nadvojvodi ni bila po duši, se je spomnil svojih posestev in jih odli nadzorovati. Obiskoval je gradove, posestva in šume, ki so bile njegove, lovil, si dajal poročati in rjovel. Nikjer ni ostal dolgo časa. Samo tri dni je stregel na graščini Chlumcu na spojujem Češkem, ki jo je bil podedoval po modenskem vojvodi. Premišljeval je, ali naj obišče tudi grad in posestvo Konopišče, ki ga je bil nedavno kupil od princa Franca Lobkovicza za šest milijonov goldinarjev. Nič kaj ga ni mikalo, da bi se peljal tja, posestva so mu bila samo za jaso, donosala so malo, in Franco Ferdinand je mislil, da mu povsod krajšajo. Ker je bila s Chlumcem v Konopišče kratka pot, se je sklenil še na novem posestvu nekaj ur jeziti in se odpejal tja.

Ko je zagledal grad v visoki legi, in širne gozdove okrog njega mu je bilo, kakor da ne bi bil tega kosčka zemlje še nikoli videl. Bilo mu je, kakor da ne bi bil še nikoli videl na gradu ne gozda, tako čarobno ga je prevzel ta pogled. Zakaj! In zakaj, šele danes! Sam ni vedel. Konopišče je bil že nekako krat obiskal in nikoli se ni tam posebno dobro počutil. Danes ga je ta grad skrivnostno pritezal. Skrivnosti glasovi so mu šepetali. "To je tvoj dom."

[Nadaljevanje prihodnjik]

Ranljivost Sovjetske zveze

Ogromen vojni proračun 70 milijonov rubljev, čigar točno vrednost v valuti kake druge dežele je težko oceniti, priča o važnosti, ki jo Sovjetska Rusija polaga v svojo oboroževanje.

Res je, da ogromne razdalje, silne ravni in gozdovi, malo razvito železniško omrežje še vedno postavljajo težke rešilne probleme za vsako armado, ki bi hotela vdreti in osvojiti četudi samo en del ozemlja. So pa tu drugi v diki, katerim se doslej ni povečalo dovolj paznje, ki pa vsekakor predstavljajo glavni predmet skrbi sovjetskega generalnega štaba. Posebne okoliščine sovjetskega gospodarskega sistema bi omogočile odločnemu sovražniku, da bi odrezal od ostale dežele gotova življenjska središča surovin.

Vrziimo pogled na dve karti. Na karto stare Rusije in na karto Sovjetske Rusije. Primerjajmo gostoto železniškega omrežja in ozirajmo se pri tem na sovjetske statistike, čiga prodaj v tem primenu sprejemamo. Takoj bomo videli, da izboljšanje ni pomembno. Razen glavne železniške proge, imenovane "Turksib" ki veže južno Sibirijo s Turkestanom, je nekaj prog manjše važnosti, je železniško omrežje ostalo v glavnem isto. Tako je problem obrambe življenjskih središč, ki so po večini raztresena zelo daleč od središč dežele, kar najbolj težak.

Samo ena železniška proga. Rostov—Ordžonikidze — Derbent—Baku, veže proslulo petrolejsko pokrajino z ostalo deželo. Od Bakua teče ta proga proti Tiflisu in predstavlja edino zvezo z velikimi plantaznami bombaža na visoki ravni sovjetske Armenije. Iz Bakua pretaka cevovod petroleja proti Batumi, kjer je nekaj rafinerij, od koder petrolej badi si izvažajo, bodisi prevažajo z ladjami proti pristaniščem na severni obali Črnega morja predstavlja železnica, katere nosnost je v ostalem komaj zadostna v mirnem času, edino sredstvo za preskrbovanje.

Zamislimo si, da bi odločen sovražnik, dobro utaborjen pri Črnem morju, bil pripravljen žrtvovati nekaj sto bombnikov z velikim akcijskim radijem in tisoč padalcev, ki bi jih poslal nad ozemlje z orjaškimi prevoznimi avijoni, ki jih poznamo. V ogleled, da je nemogoče s protivojnsko obrambo in z zadostnimi četami čuvati tisoč kilometrov železniške proge med Rostov—Baku in cevovodom proti Batumi, je mogoče predpostavljati, da bi sovražnik uspel s sledečimi si vpadli ter z delovnostjo padalcev te zveze razrušiti na mnogih mestih. Tako bi mogel deželo prikrajsati na surovinah, ki so za vodstvo vojne najvažnejše, ne da bi mu pri tem bilo treba misliti na dejansko zavzeje petrolejskih vrelcev. Pa bi izžrpala rezervne zaloge petroleja po drugih pokrajinah dežele, bi Sovjetska Rusija prišla v položaj da vojne enostavno ne bi več mogla nadaljevati.

Toda te druge pokrajine je prav tako lahko mogoče izolirati. Samo ena železniška proga veže Moskvo z Leningradom. Edina dobra cesta gre vzporedno s to progo. Ista nemožnost učinkovitega čuvanja vsake peči na razdalji 650 km. Ista nemožnost priti na sever dežele po ovinku, razen če greš preko Smolenska in Pskova, kar bi potrojilo dolžino pota. Toda tudi ta proga bi ne mogla biti na varnem pred bombniki in padalci.

Ena sama železniška proga veže Moskvo z Uralom in dalje s Sibirijo in Vladivostokom. En sam posreden vpad bi mogel odrezati to slednje mesto od ostale

dežele in istočasno prikrajsati središče dežele za rudo iz Magnitogorska, za premog iz Kuzecka. Kajti ti produkti bi v tem primeru morali napraviti ogromen ovinek po progi s slabim nosnostjo, ki vodi z južnega Urala na Volgo. Toda vsak novi prevoz ob teh progah mora fatalno imeti porazne posledice. Sicer pa smo jih videli za časa vojne z Finsko, ko je prebivalstvo Leningrada bilo več mesecev brez najnujnejših življenjskih potrebščin zaradi vojaških prevozov, ki so se vršili po tej edini progi. Omeniti je treba poleg tega, da je sovjetska država vkljub progresivni motorizaciji, armade ni gospodarstva še daleč od tega, da bi mogla šibko nosnost svojih železnic v značilni meri dopolniti s prevozi potom avtomobilskih kolon.

Seveda more sovjetsko letalstvo do gotove mere zajamčiti varstvo prometnega omrežja. Toda ne pozabimo, da morajo biti lovska letala mimo njihove naloge, da ščitijo lastne bombinke, razpršene po vsem neizmernem ozemlju, ker pač ne morejo predvideti točke, kjer bo sovražnik najprej udaril. Vse ostalo pa zavisi od razsežnosti sredstev, ki jih bo angažiral nasprotnik. Če bi se ta odločil, da podvrzame nenadne napade z množičnimi eskadrilami, spremljanimi s padalci, potem si je težko zamisliti učinkovito reakcijo razkropljenih obrambnih sil.

Vidimo torej, da razsežnost ozemlja ni več pozitiven činitelj. V sedanjih okoliščinah povečava ranljivost Svjetske Rusije, ki smo jo zaenkrat proučili samo s tehniškega vidika. Toda že ta analiza sama bo zadostovala za razumevanje dejstva, zakaj je Sovjetska Rusija s tolikimi napori prizadejala, da bi ostala ob strani sedanjega konflikta.

OSKRBA KRASA Z VODO.

V zadnjem času se je v listih mnogo obravnavala regulacija Pivke, ki se pravkar izvaja, in v tej zvezi tudi oskrba Krasa z vodo. Obenem so se objavljali tudi velikopotezni načrti o organizaciji tujskega prometa v kraških krajih. Pred kratkim pa je objavil v "Piccolu" svoj članek tudi kmetijski strokovnjak tržaške pokrajinske uprave dr. Vedovi, ki je naglasil v njem da je "oskrba prebivalstva na Krasu z vodo slej ko prej skoraj v celoti še vedno odvisna neposredno od dežja in da so celj kraji ob suši še zmerom popolnoma brez vode, živina pa leto in dan navezana na blatne kale."

"Cele občine," pravi dr. Vedovi, "kakor Lokva, Davača, Štjak in Zgonik, imajo zgolj vodnjake, ki se v njih nabirajo deževnica. Isto velja tudi za 9 vasi v sežanski, 7 v tomajski, 3 v dorniberski občini ter za skoraj vse kraje v nabrežinski." V takih okoliščinah, beleži omenjeni strokovnjak, ni mogoče govoriti o zbolšanju tujskega prometa. "Pomanjkanje vode v deželi povzroča težave celo vojaštvu, ki so armirani po posameznih krajih."

V svojem članku razpravlja nato, kako bi bilo treba nanoski vodovod povečati in zgraditi vodovodno omrežje po vsem Krasu. Mogoče pa bi bilo rešiti ves problem dejansko le z izdatno državno pomočjo.

NOVI GROBOVI NA KANALSKEM.

V zadnjih tednih je smrt pobila v Kanalski župniji več dobrih značajnih oseb. V častiljivi starosti 91 let je v Kanalu preminila spoštovana mati Jožefa Miklavčič, znana v vsem okraju kot Vrhovčeva

mati. Ugledna rajnica, ki je bila vse svoje življenje dobra in marljiva kot mravlja, je izhajala iz znane Ivančičeve rodbine iz Deskel.

Kmalu za njo je odšel v večnost Karel Valentinčič, kamnosek in grobokop v Kanalu. Dočkal je 63 let. Pokojni je kanalskim faranom kopal grobove, mnogim izmed njih pa je izklesal tudi lepe nagrobnike.

V Morskem pri Kanalu je odšla po svoje plačilo vzledna gosposinja Marija Vuga, stara 68 let. Dolga desetletja je neumorno gosposinjila pri Stefanovih in pomagala zgraditi trden kmečki dom. Bila je dobra in pobožna krščanska mati, ki je lepo vzgojila svojo številno družino. Posebno se je odlikovala po svoji dobrotljivosti in je bila prava mati ubogih. Objokujejo jo njen vrli sin Alojzij in drugi otroci, zlasti pa njen 78 letni življenjski drug Jožef.

Nemški konzul odpotoval

Po odredbi predsednika Roosevelta, da morajo vsi nemški konzuli in njihovi uradniki do 10. julija odpotovati iz Združenih držav, se je večera svojo ženo z aeroplanom z La Guardia Field v New Yorku odpeljal nemški generalni konzul v New Yorku dr. Johannes Borchers v San Francisco.

Na letališču ga je pričakovalo mnogo častniških poročevalcev, da bi od njega izvedeli, kaj misli o tem, da morajo nemški konzularni zastopniki odpotovati iz Združenih držav.

"Je včasih čas," je rekel, "ko mora človek govoriti; pa je drugi čas, ko mora molčati."

Častniškarskim poročevalcem je dr. Borchers rekel, da se bo iz San Franciscoa odpeljal z aeroplanom v Tokio.

Uslužbenci pralnic stavkajo

Uslužbenci osmih velikih pralnic v Hudson in Bergen okraju v New Jersey so zastavkali.

Lepa knjiga je kulturna poslastica; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finigar)

ŽIVI VIRI

Spisal: IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti. Knjiti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno zrcalo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o slovenih več kot mu more mlati katerokoli naše zgodovinsko delo.

DED — Je ZEMELJO otrebil, zoral
OČE — Je je posejal in gledal bujno njemo rasti
SIN — Je zorel med težkim klanjem
VNUK — se je dvignil proti besu novega časa

13-POGLAVIJ — 413 STRANI
V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Avtor knjige je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjigo — NA KRVAVIH POLJANAH

KNJIGARNA "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Zahtevajo petnajstodstotno povznanje plače in zajamčen zaslužek \$15 na teden. Podjetja so jim ponudila nekaj manj, toda štrajkarji niti za las ne odstopijo od svojih zahtev.

Vse kaže, da bodo vsled stavke prav kmalu prizadete tudi vse druge pralnice po severnem delu države New Jersey.

VOJNA GA JE POKOSILA.

Na albanski fronti je padel 28 letni Danilo Trampuž, doma iz Gorice. Po pokleču je bil ujetelj, pa je nadaljeval jezikoslovne študije na univerzi v Padovi. V boju je dobil strel v glavo. Z letalom so težko ranjenega prepeljali v Bari, od tam v Trst, kjer je pa kljub največji zdravniški skrbi ranam podlegel. Imel je slovesen pogreb, katerega se je udeležil tudi general z oddelkom pehote. Pokojnikov oče Ant. Trampuž, sodni official v pokoj, doma iz Kostanjevice na Krasu, je že pred 10 leti izgubil sina, ki se je smrtno ponesrečil na

vojaških vajah. Sedaj ima še dva sina pod orožjem.

DO SMRTI GA JE POBIL.

V soboško bolnišnico so pripeljali 18 letnega Stanka Kratja, dninarjevega sina iz Nunske grahe v Ljutomerski okolici. Imel je popolnoma razbito glavo in je bil nezavesten. Poškodbe so bile tako hude, da je po 24 urah umrl. Obdukcija je dognala, da je dobil udarec s kolom, ki je razbil lobanjo in zmehčal možgane. Žalostni uboj je zakrivil tovariš nesrečnega Stanka, ki se je po dejanju menda sam javil orožnikom. Preiskava bo dognala, ali je bila vzrok uboja oseba mržnja ali pavađen gostilniški pretep.

SODNIKU JE UKRADEL KOLO

podjetni prijatelj koles Franček iz Ljutomera. Sodnik se je mudil na Cvenu in je brezskrbno prisloneil svoje kolo ob zid. Ko se je vrnil, kolesa ni bilo več na svojem mestu. Franček je bil obsojen s soboškim sodiščem na 2 meseca ječe.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BEKILLO. Sestavi dr. F. J. Kern. Vengur. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj napreduje — "How to become a Citizen of the United States". V tej knjigi so vse pojavit in upko si za naselje. Cena 35c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda ves. Cena \$1.50. Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; silka.

GOVEDORJEVA. Spisal H. Legvart. 145 strani. 8 slik. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c.

MLEKARSTVO. Spisal Anton Fero. 8 slikami. 168 strani. Knjiga za mlekarske in ljubitelje mlekarskega sploh. Cena 50c.

NAJVEČJI SPISOVNIK. — 166 strani. Cena 50c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. Cena 25c.

OBETNO KNJIGOVODSTVO. 255 strani. Ves... Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavarbo, umetno in strojno knjižničarstvo ter šolsko in varstvo. Cena \$1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal dr. MAJAN. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko ves. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

FRAKCIJNI RAČUNAR. Trda ves. 251 str... Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtni sodobne filozofije. Cena 50c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavi Dr. F. Bradac. — 626 strani. Cena \$1.25

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.—

VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavi H. Podkrajsek. — 437 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.